

ROZPRAWA DOKTORSKA

ANETA HAUZER

„OCENA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB Z BLIZNAMI POTRĄDZIKOWYMI NA SKÓRZE TWARZY PRZED I PO TERAPII MIKRONAKŁUWANIA Z JEDNOCZESNĄ INFUZJĄ DWUTLENKU WĘGLA”

STRESZCZENIE

Słowa kluczowe: jakość życia, blizny potrądzikowe, Skindex-29, DLQI, Carbolift®

Blizny są częstym następstwem ostrego przebiegu trądziku pospolitego, mającym wpływ na poczucie jakości życia. Wśród wielu technik redukujących blizny potrądzikowe najskuteczniejsze są zabiegi hybrydowe połączone z mikronakłuwaniem. Metodą pozwalającą określić pozytywne rezultaty, jakie można osiągnąć po zabiegach, jest badanie jakości życia przed i po interwencji medycznej. Pomiar jakości życia dostarcza informacji dotyczących subiektywnych problemów pacjenta i może wpływać na decyzje związane z wyborem odpowiedniej terapii. Na podstawie pomiarów jakości życia można też ocenić użyteczność nowych metod i technik zabiegowych poprzez ich pozytywny wpływ na wygląd skóry.

W niniejszej rozprawie doktorskiej podjęto próbę oceny wpływu zastosowania terapii Carbolift® u osób z bliznami potrądzikowymi na twarzy na poczucie jakości życia pacjentów oraz dokonano oceny przydatności tej metody zabiegowej we wskazaniach jakimi są zanikowe blizny potrądzikowe. W badaniu wzięło udział 111 pacjentów, którzy zostali podzieleni na dwie grupy: badaną (61 osób z bliznami) i kontrolną (50 osób bez blizn). Średni wiek ankietowanych wynosił 34,9 lat, kobiety stanowiły 82,9% a mężczyźni 17,1%. Osoby z grupy badanej zostały zakwalifikowane do udziału w trzy miesięcznej terapii w oparciu o kryteria włączenia i wyłączenia. Wpływ terapii na jakość życia badano za pomocą kwestionariuszy Skindex-29 i DLQI przed oraz miesiąc po zakończeniu terapii. Grupa kontrolna wypełniła oba testy jeden raz. Skuteczność metody Carbolift® oceniono na podstawie subiektywnej, autorskiej ankiety oraz określenia rodzaju i liczby blizn wg skali Goodmana i Barona przed i miesiąc po ostatnim zabiegu. Wyniki analizowano za pomocą testu Shapiro - Wilka, chi-kwadrat, Wilcozona, testu

t, lub u. Do wszystkich porównań przyjęto poziom $\alpha = 0,05$. Na podstawie analizy statystycznej otrzymanych wyników, w grupie badanej uzyskano wyraźny spadek jakości życia pacjentów stosunku do grupy kontrolnej w obu ankietach, we wszystkich badanych domenach. Przed terapią 47% respondentów grupy badanej uzyskało wynik wskazujący na umiarkowany wpływ blizn na jakość życia, a 36% wykazywało wyraźne obniżenie jakości życia, natomiast po terapii aż 85,3% uzyskało wynik świadczący o poprawie. Średni wskaźnik dermatologicznej jakości życia (DLQI) wyniósł w grupie badanej $9,6 \pm 4,8$, w grupie kontrolnej $1,5 \pm 2,1$ a w kwestionariuszu Skindex-29 grupa badana uzyskała średni wynik $81,1 \pm 19,1$, grupa kontrolna $37,6 \pm 10,6$. Po zastosowaniu terapii w grupie badanej poziom jakości życia pacjentów z bliznami zbliżył się do poziomu jakości życia osób bez blizn stanowiących grupę kontrolną (współczynnik DLQI wyniósł $2,0 \pm 2,4$ a Skindex-29- $46,7 \pm 12,2$ ($p < 0,001$)). Średnia liczba punktów przyznanych na podstawie oceny blizn wg skali Goodmana i Barona przed terapią wynosiła $4 \pm 1,8$ pkt, a po terapii $3,5 \pm 1,9$ pkt, co świadczy o redukcji stopnia zawansowania lub liczby blizn. Przeważająca liczba badanych (78%) subiektywnie oceniła terapię jako skuteczną. Zaobserwowano, że problemy skórne wpływają bardziej negatywnie na jakość życia kobiet niż mężczyzn, a zastosowana terapia przyniosła kobietom większą poprawę zwłaszcza w obszarze „Emocje”, „Funkcjonowanie” oraz „Objawy i odczucia związane z chorobą”. Odnotowano korelację pomiędzy wiekiem, rodzajem cery oraz nawrotowym trądzikiem aktywnym, a jakością życia po zastosowaniu terapii Carbolift®.

Przeprowadzone w pracy doktorskiej badania wykazały, że blizny potrądzikowe zlokalizowane na twarzy mają istotny, negatywny wpływ na jakość życia. Satysfakcja i zadowolenie z wyglądu uzyskane po zastosowaniu skutecznej terapii pozytywnie wpłynęły na ogólną jakość życia ocenianą kwestionariuszami. Uzyskane wyniki wskazują na potrzebę zwiększenia świadomości społecznej na temat trądziku pospolitego i jego następstw, poprzez programy edukacyjne i zalecenie wczesnego leczenia w celu zmniejszenia ryzyka powstawania blizn potrądzikowych i uniknięcia związanych z nimi niekorzystnych konsekwencji psychospołecznych.

ABSTRACT

Key words: quality of life, acne scars, Skindex-29, DLQI, Carbolift®

Scars are a common consequence of *acne vulgaris* and affect quality of life. Among many techniques that reduce acne scars, the most effective are hybrid treatments combined with micro needling. The study of quality of life before and after medical intervention allows to determine the positive results of treatments. The quality of life measurement provides information on the patient's subjective problems and can influence the decision to choose the right therapy. Based on quality of life measurements, it is also possible to assess the usefulness of new treatment methods and techniques through their positive impact on the appearance of the skin.

This dissertation thesis identifies the impact of acne scars on the face and their treatment on the quality of life and assesses the usefulness of the new combined Carbolift® therapy. The study involved 111 patients, who were divided into two groups: the test group (61 people with scars) and the control group (50 people without scars). The median age of respondents was 34.9 years, women accounted for 82.9% and men for 17.1%. People from the test group were qualified for three months of therapy based on inclusion and exclusion criteria. The impact of the therapy on the quality of life was studied using Skindex-29 and DLQI questionnaires before and one month after the end of the therapy. The control group completed both tests once. The effectiveness of the Carbolift® method was assessed on the basis of a subjective, proprietary questionnaire and determination of the type and amount of scars according to the Goodman and Baron scale before and one month after the last treatment. The results were analysed using the Shapiro-Wilk test, chi-quadrant, Wilcoxon test, t, or u. The level of $\alpha = 0.05$ was used for all comparisons. Based on statistical analysis of the results achieved, both questionnaires showed a significant decrease in the quality of life of patients with scars compared to the control group in all domains tested. Before the therapy, 47% of the respondents obtained a result indicating moderate influence of scars on the quality of life and 36% showed a decrease in the quality of life in relation to the others, while after the therapy as much as 85.3% obtained a result indicating improvement. The mean dermatological quality of life index (DLQI) was 9.6 ± 4.8 and 1.5 ± 2.1 respectively, and in Skindex-29 - 81.1 ± 19.1 and 37.6 ± 10.6 . After the therapy, the quality of life of patients with scars was close to that of healthy people (DLQI was 2.0 ± 2.4 and Skindex-29 - 46.7 ± 12.2 ($p < 0.001$)). The average number of points awarded on the basis of scars evaluation according to Goodman's scale and before the therapy was 4 ± 1.8 points, and after the

therapy 3.5 ± 1.9 points, which indicates a reduction in the severity or number of scars. The majority of respondents (78%) subjectively assessed the therapy as effective. It was observed that skin problems affect the quality of life of women more negatively than men, and the applied therapy brought women greater improvement especially in the areas of "Emotions", "Functioning" and "Symptoms and feelings associated with the disease". There is a correlation between age, skin type and recurrent active acne and quality of life after Carbolift® therapy.

The research results of the doctoral thesis showed that acne scars located on the face have a significant, negative impact on the quality of life. Satisfaction and contentment with appearance obtained after the application of effective therapy, positively influenced the image of full sense of health. The results indicate the need to increase public awareness of *acne vulgaris* and its consequences, through educational programs and the recommendation of early treatment to reduce the risk of acne scars.